

Esitys muistolaatan laatimisesta ja juhraliputuksesta itsenäisyssenaattori Eero Yrjö Pehkoselle

Esitys 10.5.2017
EY Pehkosen suku

Esitämme Kuopion kaupunginhallitukselle muistolaatan laatimista itsenäisyssenaattori Eero Yrjö Pehkoselle.

Esitämme Kuopion kaupunginhallitukselle liputusta kaupungin kiinteistöissä ja suosittavan yleistä liputusta itsenäisyssenaattori Eero Yrjö Pehkosen syntymäpäivän 28.5. kunniaksi Suomen itsenäisyyden juhluvuonna 2017.

Perustelut

4.12.1917 annettiin Suomen itsenäisyysjulistus, jonka allekirjoittivat Svinhufudin senaatin eli silloisen Suomen hallituksen senaattorit. Eduskunta hyväksyi julistuksen 6.12.1917.

Yksi yhdestätoista itsenäisyysjulistuksen allekirjoittaneista senaattoreista oli Eero Yrjö Pehkonen (28.5.1882 – 27.2.1949). Pehkonen asui ja työskenteli Kuopiossa vuosina 1907 – 1918 ja valittiin kansanedustajaksi Kuopion läntisestä vaalipiiristä vuosien 1914 ja 1917 vaaleissa.

Pehkonen oli syntyisin Limingan Ala-Temmekseltä, mutta agronomiksi opiskeltuaan hän suuntasi Savoan, ensin Peltosalmen maanviljelyskoulun opettajaksi 1905 - 1907, sen jälkeen Kuopion maanviljelysseuran sihteeriksi ja konsulentiksi 1907 - 1918. Vuonna 1911 Pehkonen avioitui kuopiolaisen Saimi Kosken (9.10.1881 – 12.3.1949) kanssa. Kuopiossa syntyi myös poika Ossi vuonna 1912. Ossi Pehkonen kaatui talvisodassa. E.Y. Pehkosen lähimpiä elossa olevia sukulaisia ovat hänen sisarustensa lapset ja heidän jälkeläisensä.

Pehkonen toimi Svinhufudin itsenäisyssenaatissa maataloustoimikunnan apulaispäällikkönä. Hänen allekirjoituksensa on luettavissa Suomen itsenäisyysjulistuksesta: sen allekirjoitti siis silloinen 35-vuotias kuopiolainen kansanedustaja ja senaattori E.Y. Pehkonen.

Vuonna 1918 Pehkonen muutti perheineen Jokioisille, missä toimi Jokioisten kartanon hallituksen jäsenenä ja toimitusjohtajana. Oulun läänin maaherraksi Pehkonen valittiin vuonna 1925, mitä tointa hän hoiti vuoden 1948 lopulle saakka.

Pehkosella oli koko työuransa ajan runsaasti luottamustoimia, Kuopiossa ja Pohjois-Savossa mm. Kuopion karjanmyyntiosuuskunnan hallituksen jäsenyys sekä Pohjois-Savon meijeriliiton ja Pohjois-Savon hevosjalostusliiton sihteeriydet.

Liputus

15.05.2017

22 §

Itsenäisyysenaattoreiden suvut juhlistavat Suomen sadatta itsenäistä vuotta monin eri tavoin. Samalla nostamme historian kätköistä esille yksitoista senaattoria, jotka tekivät ratkaisevan päätöksen itsenäistymisestä ja allekirjoittivat itsenäisyysjulistuksen.

Itsenäisyysenaattisuvut suosittavat jäsenilleen liputtamista itsenäisyysenaattoreiden syntymäpäivinä tänä itsenäisyyden juhluvuonna. Esitämme Kuopion kaupungin liputtavan ja suosittavan yleistä liputusta Pehkosen synnyinpäivänä 28.5.

Muistolaatta

Suomen ja kaupungin historian merkkihenkilöitä on Kuopiossa huomioitu muistolaatoilla. Esitämme muistolaattaa itsenäisyysenaattori, valtioneuvos E.Y. Pehkoselle Pohjois-Savon maataloudenedistämissäätiön omistamaan ProAgria Pohjois-Savon toimitaloon osoitteessa Puijonkatu 14.

Pehkosella on ollut Kuopiossa useita asuinosoitteita, mm. Hämeenkatu 2, nykyinen Käsityökatu 2 (1915) ja Tulliportinkatu 30 (1918). Pehkosen elinaikaisia rakennuksia ei todennäköisesti ole enää olemassa.

Pehkonen työskenteli sihteerinä (vastaa nykyistä toimitusjohtajan tehtävää) ja konsulenttina Kuopion maanviljelysseurassa (nykyinen ProAgria Pohjois-Savo). Työnsä kautta Pehkonen saavutti laajaa tunnettavuutta ja luottamusta, ja hänet äänestettiin kansanedustajaksi Kuopiosta vuosina 1914 ja 1917. ProAgrian nykyiset toimitilat ovat lähellä toria rakennuksessa, joka on arvokas ja pysyvä sijoituspaikka muistolaatalle.

Liitteet 3 3907/2017 EY Pehkosen suvun esitys 10.5.2017

Päätösehdotus

Vs. kaupunginjohtaja Jarmo Pirhonen

Kaupunginhallitus päättää, että

1. Kuopion kaupunki muistaa ja kunnioittaa itsenäisyysenaattori Eero Yrjö Pehkosen merkittävää panosta Suomen itsenäistymisprosessissa ja yhtenä Suomen itsenäisyyspäiväjulistuksen allekirjoittajana laatimalla hänelle muistolaatan,
2. muistolaataan tulee Kuopion Museokeskuksen ehdottama teksti ja laatta toteutetaan tekstilaattatyypisenä,
3. muistolaatan sijoituspaikkavaihtoehtojen lopullinen selvittäminen ja laatan tekninen toteutus annetaan tilakeskuksen tehtäväksi. Laatan tuleva lopullinen teksti sekä laatan paljastamiseen liittyvän tilaisuuden järjestäminen annetaan hyvinvoinnin palvelualueen tehtäväksi,
4. hankkeeseen varataan 2000 euron määräraha kaupunginhallituksen käyttövarausmäärärahoista,

15.05.2017

5. Kaupungin kiinteistöissä liputetaan itsenäisyysenaattori Eero Yrjö Pehkosen syntymäpäivän ja Suomen 100-vuotisjuhlavuoden kunniaksi 28.5.2017 ja

6. Kuopion kaupunki suosittaa, että myös muut kaupungin alueella toimivat tahot (viranomaiset, taloyhtiöt, kuntalaiset ym.) liputtaisivat itsenäisyysenaattori Eero Yrjö Pehkosen syntymäpäivän ja Suomen 100-vuotisjuhlavuoden kunniaksi 28.5.2017.

Päätös

Keskusteltuaan kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti vs. kaupunginjohtajan tekemän päätösehdotuksen.

